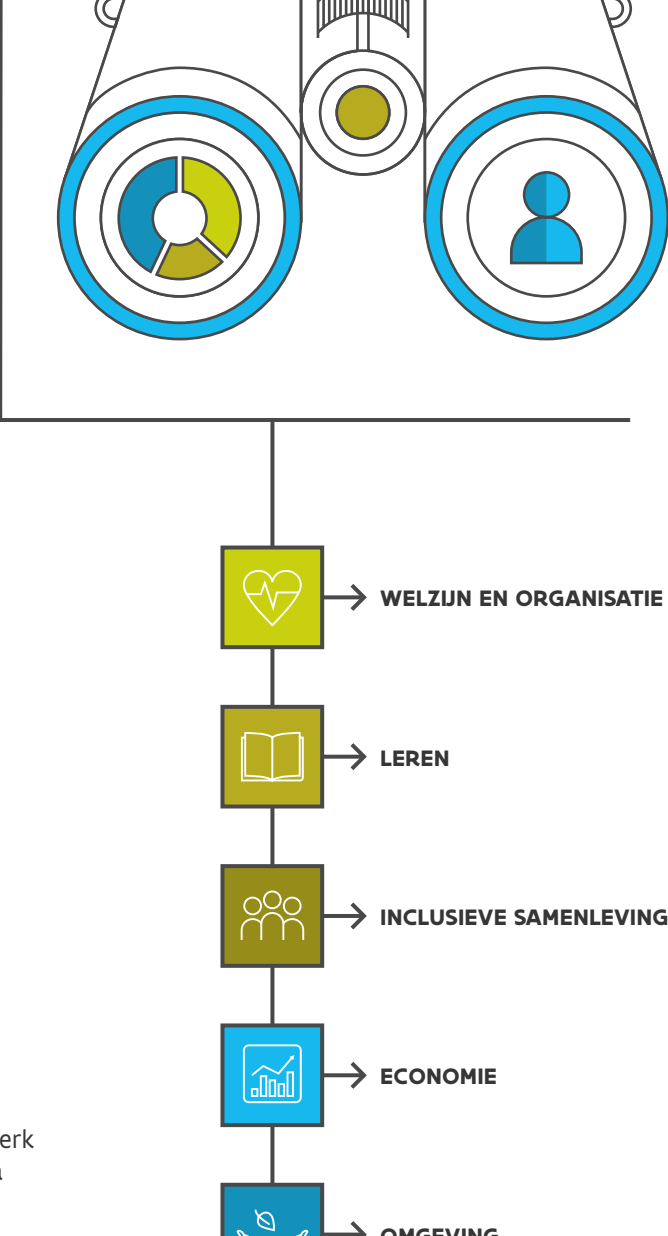
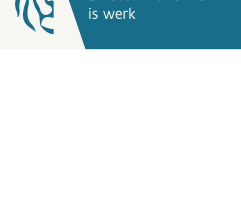

JAAROVERZICHT ONDERZOEK 2024

OVER HET JAAROVERZICHT

Dit jaaroverzicht bundelt de onderzoeken over de **thema's werk en sociale economie** waarbij het Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie (WEWIS) in 2024 betrokken was. Een volledig overzicht van alle onderzoeken vindt u op het kennisplatform Werk en Sociale Economie van het Departement WEWIS.

WEWIS is ontstaan uit de fusie van het Departement Werk en Sociale Economie en het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie. De voorbije jaren verscheen dit jaaroverzicht vanuit het Departement Werk en Sociale Economie.

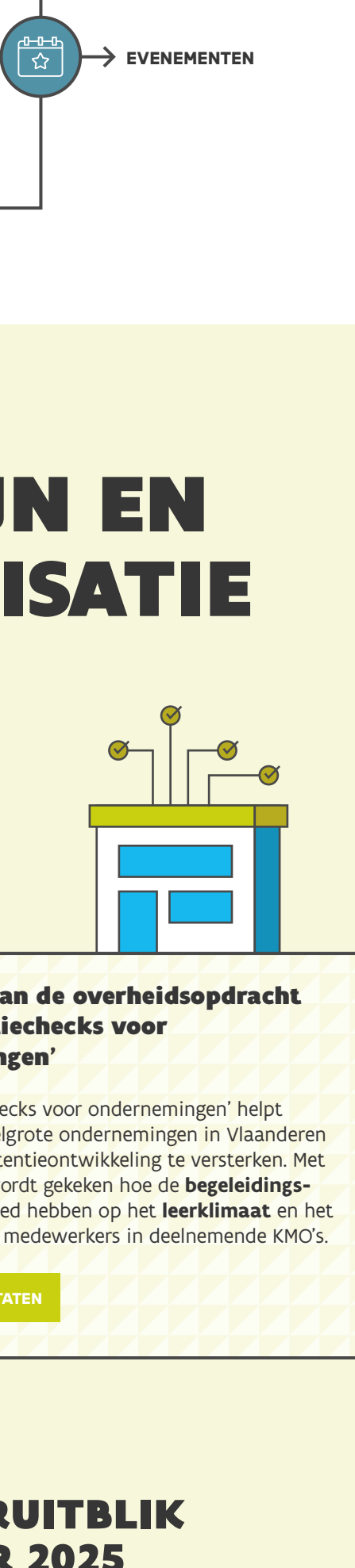
RAADPLEEG HET KENNISPLATFORM

KENNISAGENDA

Elk onderzoek is gebaseerd op de kennisagenda werk en sociale economie van WEWIS. Die kennisagenda bevat 6 thema's:

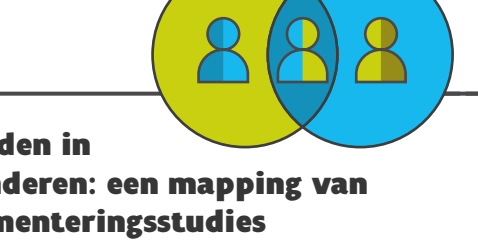
- > welzijn en organisatie
- > leren
- > inclusieve samenleving
- > economie
- > omgeving
- > governance

Elk van die thema's legt een link naar de arbeidsmarkt.

WELZIJN EN ORGANISATIE

Het domein welzijn en organisatie onderzoekt het welzijn van werknemers op de arbeidsmarkt. Psychisch, fysiek en sociaal. Het onderzoek houdt ook rekening met de rol van omgevingsfactoren uit de werkomgeving, factoren uit de privé sfeer, en met persoonlijke kenmerken daarin.

Impactevaluatie van de ESF-oproep Leiderschapsexperiment en -ontwikkeling

Deze ESF-oproep had als doel inzicht te krijgen in hoe programma's voor leiderschapsontwikkeling invloed hebben op de autonome motivatie en het welzijn van medewerkers. 3 verschillende types van leiderschapsontwikkelingstrajecten werden geïmplementeerd. Uit de evaluatie blijkt dat het belangrijk is om een juiste match te vinden tussen de organisatiecontext, organisatiedoelstelling, de gewenste leiderschapstijl en leiderschapsontwikkeling.

BEKUK DE RESULTATEN

Evaluatie van de overheidsopdracht 'Competentiechecks voor ondernemingen'

'Competentiechecks voor ondernemingen' helpt kleine en middelgrote ondernemingen in Vlaanderen om hun competentieontwikkeling te versterken. Met een evaluatie wordt getoetst hoe de begeleidings-trajecten invloed hebben op het leerklimaat en het leertraject van medewerkers in deelnemende KMO's.

LEES DE RESULTATEN

VOORUITBLIK NAAR 2025

- > Onderzoek naar kwaliteit van werk
- > Evaluatie van de overheidsopdracht 'Bevorderen gezondheid en welbevinden van werknemers en werkgevers' (Fitbonus)
- > Impactevaluatie van ESF+ Leergoesting

LEREN

Het domein leren en arbeidsmarkt naar de link tussen leren en de organisatie en het niveau van het individu, de organisatie en de samenleving.

Leren in Vlaanderen: een mapping van 3 segmenteringsstudies

In dit onderzoek brengen we de resultaten samen van 3 segmenteringsstudies over levenslang leren in Vlaanderen samen. Daaruit blijkt dat 'de lerende Vlaaming' en 'de niet-lerende Vlaaming' niet bestaat. Binnen elke groep zijn verschillende deelprofielen. De studies vullen elkaar aan en leggen een aantal belangrijke tekorten in de kennis over de verschillende profielen in levenslang leren bloot.

MEER WETEN OVER DE MAPPING?

Brugfiguren en laagdrempelige gespreksmethode om aan te zetten tot levenslang leren

Brugfiguren spelen een belangrijke rol om burgers te stimuleren om te leren tijdens hun loopbaan. In deze studie:

- > wordt de rol van brugfiguren onderzocht en een basisprofiel uitgewerkt met 5 concrete profielen.
- > wordt een toolbox ontwikkeld met gespreksmethodieken die brugfiguren kan ondersteunen bij het voeren van coachende gesprekken in het kader van levenslang leren.

RAADPLEEG HET RAPPORT

Evaluatie van ESF-pilootprogramma Lokale leerecosystemen

In het pilootprogramma Leerecosystemen van Europa WSE kregen een aantal projecten in Limburg en de Westhoek financiële en inhoudelijke ondersteuning om samen met lokale partners te onderzoeken of en hoe ze een leerecosystem kunnen uitbouwen. De evaluatie focuste op 3 aspecten:

1. de ondersteuning en interventies vanuit ESF+ WSE bij het vormen van de partnerschappen
2. de mechanismen voor de vorming en functionering van de piloot-leerecosystemen als organisatieverbanden
3. het aanbod en de effecten op burgers die de piloot-leerecosystemen hebben gerealiseerd

ONTDEK DE INZICHTEN

Procevaluatie Partnerschapsvorming Opleidingen van de Toekomst

De doelstelling van de ESF-oproep 'Opleidingen van de toekomst' was het ontwikkelen van opleidingen die inspelen op de competentieveranderingen die nodig zullen zijn in de toekomst. De oproep werd geëvalueerd om het partnerschapsvormingsproces en de invloed van de ondersteuning vanuit Europa WSE beter te begrijpen. Deze inzichten worden ingezet bij toekomstige oproepen.

RAADPLEEG HET RAPPORT

Evaluatie van het gemeenschappelijk initiatiefrecht Vlaams opleidingsverlof

Sinds het schooljaar 2021-2022 bestaat er voor het Vlaams opleidingsverlof een gemeenschappelijk initiatiefrecht. Dat geeft zowel werknemers als werkgevers de kans om een opleiding voor te stellen aan werknemers. Dit rapport evalueert het gemeenschappelijk initiatiefrecht voor het schooljaar 2021-2022. Enkele vaststellingen:

- > Opleidingen op eigen initiatief worden vooral gevolgd door werknemers die zich in een sterkere positie bevinden op de arbeidsmarkt, en die daarmee specifieke loopbaanplannen willen vormgeven.
- > Opleidingen op voorstel van de werkgever worden vooral gevolgd door werknemers in een zwakkere positie op de arbeidsmarkt. Deze opleidingen hebben als doel om de huidige job beter te doen, of om mee te zijn met een nieuwe manier van werken of nieuwe taken.

NEEM DE EVALUATIE DOOR

Vlaamse opleidingsincentives tijdens het schooljaar 2022-2023

Opleidingscheques:

13.091 aanvragen goedgekeurd

> vooral opleidingen bij publieke aanbieders, in de eerste plaats bij de Centra voor Volwassenenonderwijs

Vlaams opleidingskrediet:

428 werknemers bereikt

> vooral in de social profitsector

Vlaams opleidingsverlof:

55.861 werknemers met een goedgekeurde aanvraag

> vooral werknemers van grote bedrijven

> stimuleert opleidingsdeelname bij meer kwetsbare werknemers, blijkt uit een vergelijking met Vlaamse werknemers die deelnemen aan levenslang leren

MEER DETAILS?

Duaal en alternerend leren in het schooljaar 2022-2023

In het schooljaar 2022-2023:

> zijn er **2.968** leerlingen duaal leren.

> is verzorgende/zorgkundige duaal de populairste opleiding in duaal leren.

> waren er **44.545** goedgekeurde erkenningen van werkplekken.

> zijn er **3.801** overeenkomsten gestart in duaal leren in het secundair onderwijs.

MEER CIJFERS?

MONITORINGSRAPPORT OPLEIDINGSDEELNAME EN DE OPLEIDINGSINSpanningen van werknemers in Vlaanderen

Het monitoringsrapport, opgesteld in samenwerking met het Steunpunt Werk, biedt inzichten in de prestaties van Vlaanderen op het gebied van levenslang leren. Volgende aspecten komen aan bod:

- > de opleidingsdeelname van individuele personen: die blijft lager te liggen dan in andere EU-landen. Er is ook een lage bereidheid om opleidingen te volgen, vooral omdat men geen leernood ervaart.
- > de opleidingsinspanningen van werknemers: in grote bedrijven zien we hogere deelnamecijfers van werknemers ten opzichte van middelgrote en kleine bedrijven.

MEER WETEN OVER OPLEIDINGEN IN VLAANDEREN?

Programme for the International Assessment of Adult Competencies: resultaten voor Vlaanderen

Het Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC), gecoördineerd door de OESO, onderzoekt hoe het gesteld is met de basisvaardigheden geletertheid, geïfiedtheid en adaptief probleemoplossend vermogen. In Vlaanderen werden in 2023 net geen 4.000 volwassenen bevraagd. In vergelijking met de resultaten van ruim 10 jaar geleden zijn de resultaten stabiel gebleven. **Vlaamse volwassenen** situeren zich in de internationale subtop.

LEES MEER OVER DE RESULTATEN

Jaarrapport Levenslang Leren

Het Jaarrapport Levenslang Leren 2023 rapporteert over de voortgang van het Actieplan Levenslang Leren. Dit actieplan bouwt verder aan een lerend Vlaanderen en draagt bij aan de oprichting van het Partnerschap Levenslang Leren. Het rapport toont de meest recente ontwikkelingen van de 47 acties. Verschillende acties binnen het Actieplan kwamen in 2023 op knipmomenten met beleidsmakers. Tijdens rondetafelgesprekken met beleidsmakers, ondernemers, sociale partners, academici en andere experts berekenen prioritaire acties voor werkbaar werk, productiviteit en inclusie naar voren in de context van technologische innovatie.

MEER DETAILS?

Dashboard Levenslang Leren: verdere ontwikkeling

Sinds 2022 is er een dashboard Levenslang Leren. In deze studie wordt een roadmap ontwikkeld, die kan als basis gebruikt worden om het dashboard verder te ontwikkelen en levenslang leren meetbaar te maken.

BEKUK DE ROADMAP

VOORUITBLIK NAAR 2025

- > Onderzoek naar informeel leren: definitie en meting
- > Onderzoek naar informeel leren op de werkvloer en ontwikkeling van een meetinstrument voor leerlimaat
- > Onderzoek naar de private opleidingsmarkt
- > Onderzoek naar leercoördinatie bij burgers en leeromstandigheden bij brugfiguren
- > Jaarrapport Vlaams Partnerschap Duaal Leren
- > Jaarrapport Partnerschap Levenslang Leren

INCLUSIEVE SAMENLEVING

Het domein inclusieve samenleving omvat onderzoek naar de mechanismen en processen die de afstand van personen tot de arbeidsmarkt verkleinen, en het mogelijke aanbod aan maatregelen die daarbij kunnen helpen.

Dashboard sociale economie

Het dashboard geeft een overzicht van de kerncijfers van de sociale economie, zoals budgetten, ondernemingen en werknemers. In 2023 kregen in totaal **31.856** personen ondersteuning. **25.716** van hen via collectief maatwerk.

RAADPLEEG HET DASHBOARD

Progressieve werkervaring als mogelijke drempelverlager naar betaald werk

In dit onderzoek worden financiële werkloosheids- en inactiviteitsvallen in kaart gebracht die ervoor zorgen dat het voor personen met een werkloosheidsuitkering of andere uitkering niet aantrekkelijk is om de stap naar betaald werk te zetten. Daarnaast worden de mogelijkheden van progressieve werkervaring verkend voor verschillende groepen uitkeringsgerechtigden. Progressieve werkervaring betekent dat werknemers erkend in arbeidsgeschiedenis een combinatie van loon en uitkering ontvangen.

MEER LEZEN?

Impact van tewerkstelling in de sociale economie op armoede en sociale uitsluiting

De sociale economie richt zich op de tewerkstelling en competentieversterking van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Uit dit onderzoek blijkt dat de sociale economie:

- > kansen geeft aan wie elders weinig kansen krijgt.
- > het armoederisico van doelgroepwerknemers verlaagt.
- > de context en de levensomstandigheden van de doelgroepwerknemers verbetert.

LEES HET ONDERZOEK

BEKUK HET WEBINAR

Trendrapport: kwetsbare groepen op de Vlaamse arbeidsmarkt

In het Trendrapport analyseren we samen met het Steunpunt Werk de positie van kwetsbare groepen op de Vlaamse arbeidsmarkt. In 2023 bedroeg de werkzaamheidsgraad voor:

> vrouwen: **73,3%**

> personen geboren buiten de EU-27: **63,4%**

> jongeren: **31,9%**

> 55-plussers: **60,8%**

> kortgeschoolden: **52,6%**

> personen met een arbeidshandicap: **47,3%**

MEER WETEN?

Sectorale nulmeting arbeidsmarktdiscriminatie

Tussen 2021 tot 2024 werd voor de eerste keer arbeidsmarktdiscriminatie onder de Vlaamse sectoren gemeten. De sectoren organiseren deze meting zelf en hanteren verschillende onderzoeksmethoden. Zo werd vastgesteld dat aanwervingsdiscriminatie op basis van etniciteit/migratieachtergrond in 6 van de 7 sectoren de hierop testten voorkwam, en discriminatie op louter leeftijd in 3 op 3 sectoren. Naar aanleiding van de resultaten hebben de sectoren actieplannen opgesteld om discriminatie aan te pakken en vervolgmetingen mogelijk te maken.

MEER OVER DE METING?

De impact van de versnelde inzet op digitalisering van bemiddeling bij VDAB

De digitale dienstverlening die VDAB biedt aan werkzoekenden, zorgt voor een betere digitale bereikbaarheid. Maar voor sommige werkzoekenden is het belangrijk dat VDAB ook fysiek bereikbaar blijft. Dit onderzoek kijkt naar mogelijke verbeteringen op het vlak van de inzet van technologie en digitalisering in het bemiddelingsproces, zoals:

- > meer aandacht besteden aan de digitale vaardigheden van werkzoekenden
- > inzetten op digitale en niet-digitale klantenbenadering
- > versterken van een flankerend beleid voor minder digitaal vaardige werkzoekenden
- > stimuleren van het gebruik van de VDAB-account

RAADPLEEG HET RAPPORT

VIONA-webinar activering leefloongerechtigden

Wat hebben mensen die een leefloon ontvangen nodig om aan het werk te gaan en sluit het huidige beleid hier goed op aan? Uit onderzoek van IONA is duidelijk dat het belangrijk is om geïntegreerd te werken met leefloongerechtigden door samen, lokaal, over beleidsdomeinen heen en tussen bestuursniveaus aan de slag te blijven gaan.

BEKUK DE OPNAME

Denkwerk digitale vaardigheden

Amy Van Looy en Sarah Anrijis (UGent) en imec deelden hun inzichten over het belang en de stand van zaken van digitale vaardigheden, kennis en attitudes van Vlamingen. Inclusiviteit van diensten en toepassingen is belangrijk om iedereen mee aan boord te krijgen en te houden.

BEKUK DE OPNAME

VOORUITBLIK NAAR 2025

- > Evaluatie van Digibanken
- > Jobbereikbaarheid als drempel of hefboom voor werk
- > Trendrapport: kwetsbare groepen op de Vlaamse arbeidsmarkt
- > Evaluatie van vindplaatsgericht en outreachend bereiken van personen met gezondheidsuitdagingen in welzijns- en gezondheidssettings
- > Evaluatie van collectief maatwerk

Loopbaantransities in dynamisch perspectief

Op basis van een analyse van loopbaantransities kunnen de loopbaanpaden van werknemers ondergebracht worden in 4 groepen:

- > stabiel werkenden
- > volatiele werkenden
- > niet-werkende outsiders
- > andere loopbaantrajecten

MEER OVER DE LOOPBAANTRAJECTEN

Competentieprognoses: het resultaat van 3 oproepen van Europa WSE

Welke competenties en competentieveranderingen zijn nodig om in te spelen op veranderingen zoals digitalisering? Europa WSE lanceerde 3 oproepen onder de naam SCOPE (Strategische competentieprognoses) om organisaties competentieprognoses te laten uitvoeren. In een dwarsstudie worden de resultaten van 27 competentieprognoses naast elkaar gelegd. Informatie- en datageletterdheid en groene vaardigheden blijken van toenemend belang.

MEER OVER DE COMPETENTIEPROGNOSIS

VOORUITBLIK NAAR 2025

- > Loopbaandynamiek van doelgroepen op de Vlaamse arbeidsmarkt
- > Transitie naar ondernemerschap

OMGEVING

Het domein omgeving omvat onderzoek naar de interactie tussen de fysieke omgeving en de arbeidsmarkt.

Human capital roadmap voor het Vlaams Klimaatadaptatieplan

Met het Vlaamse Klimaatadaptatieplan bereidt Vlaanderen zich voor op de effecten van de klimaatverandering. Dit onderzoek definieert 3 domeinen waarop het plan impact heeft: werkgerechtigden, competenties en kwalificaties, met speciale aandacht voor kwetsbare groepen. De studie biedt een inspiratie- en toolbox met concrete acties en tips voor verschillende stakeholders om de uitdagingen aan te pakken.

LEES HET ONDERZOEK

BEKUK HET WEBINAR

Evaluatie van het gebruik van het Europese REACT-EU fonds

Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe (REACT-EU) is een tijdelijk herstofonds van de Europese Unie. Het voorzorg in extra financiële middelen voor het economisch herstel van de regio's na de coronapandemie. In Vlaanderen ging het om 7 acties, vooral op het vlak van werkgelegenheid, kennis, gezondheidszorg en hulp aan het bedrijfsleven. In dit rapport worden zowel het beleidsontwikkelingsproces als de concrete acties geëvalueerd.

RAADPLEEG DE EVALUATIE

Technologie en werken in de toekomst

Dit project kijkt naar de impact van technologie op de arbeidsmarkt. Het wil een lange termijn, innovatief, toekomstgericht en inclusief arbeidsmarktbeleid exploreren en ontwikkelen. Tijdens rondetafelgesprekken met beleidsmakers, ondernemers, sociale partners, academici en andere experts berekenen prioritaire acties voor werkbaar werk, productiviteit en inclusie naar voren in de context van technologische innovatie.

BEKUK HIER DE PRIORITAIRE ACTIES

VOORUITBLIK NAAR 2025

- > Buitenlands talent aantrekken en behouden in Vlaanderen en Wallonië
- > Evaluatie sectorconvenants
- > Toekomstverkenning 2035: Technologie - Werken - Inclusief

VOORUITBLIK NAAR 2025

Vlaams Arbeidsmarktcongres

De impact van het Vlaams Klimaatadaptatieplan op de arbeidsmarkt

Denkwerk digitale vaardigheden

Activering van leefloongerechtigden

Onderzoekswebinar: Sociale economie en armoede

Blif op de hoogte van onze onderzoeken en evenementen

Schrijf u in op de nieuwsbrief van WEWIS Werk en Sociale Economie

Schrijf u in op de nieuwsbrief van WEWIS Economie, Wetenschap en Innovatie

Raadpleeg het kennisplatform Werk en Sociale Economie

Volg ons op LinkedIn